Effekterna av Corona/Covid-19 för Innovationsföretagens medlemmar

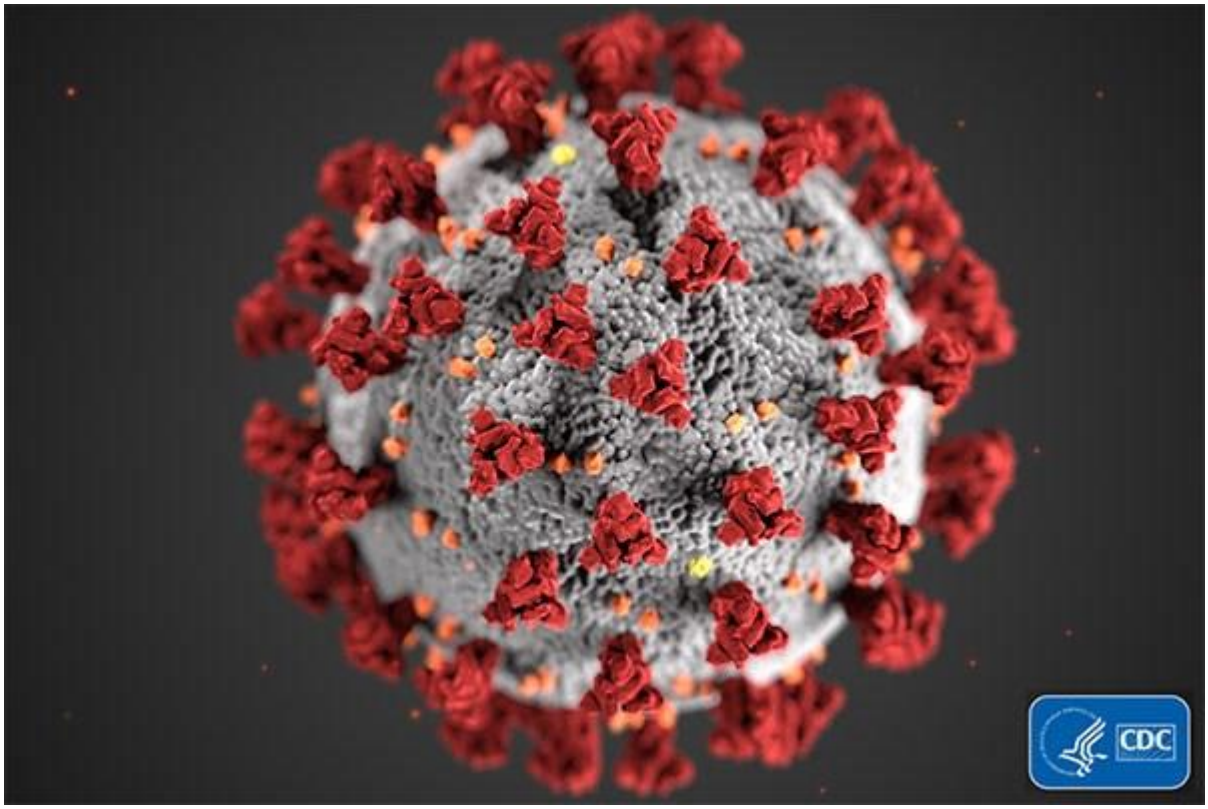

En snabbenkät – insamlad 16-17 mars 2020

Innovationsföretagen

almega

Bakgrund

Då Innovationsföretagen var på gång att publicera konjunkturrapporten Investeringssignalen, vars underlag samlades in under januari och februari, kändes det relevant att följa upp effekterna av den pågående Corona/Covid-19 epidemin. Marknadsläget ser annorlunda ut idag än det gjorde för en månad sedan. Det är därför relevant för Innovationsföretagen att följa upp läget på marknaden oavsett den kommande konjunkturrapporten.

Metod och fakta

Enkäten mejlades ut till drygt 550 vd:ar, divisionschefer och andra beslutsfattare hos Innovationsföretagens medlemmar på måndag eftermiddag och var öppen till tisdag kväll. Den genererade 125 svar från företag som tillsammans sysselsätter cirka 24 000 medarbetare i Sverige. De svarande representerar 30 industrikonsulter & techföretag, 35 arkitektföretag och 60 teknikkonsultföretag (bygg & anläggning).

Resultat

Nedan redovisas resultaten från enkäten, fråga för fråga. I slutet sammanfattas och analyseras enkäten.

1. Har ditt företag påverkats av den pågående Coronakrisen?

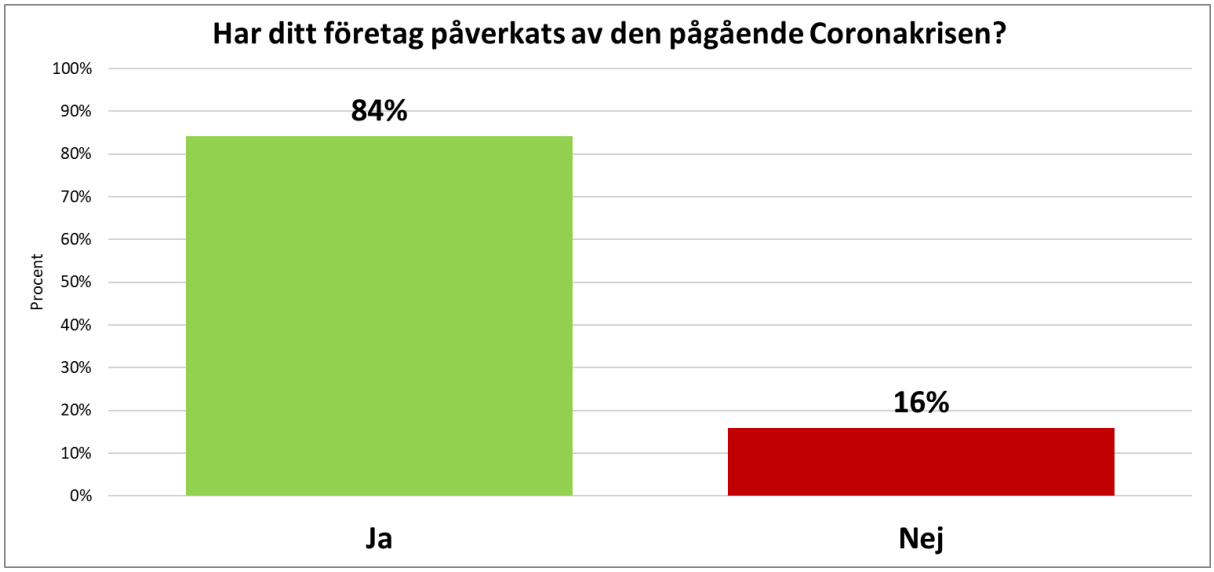

Totalt svarade 125 personer på frågan. 105 svarade ja och 20 svarade nej.

2. Hur har ditt företag påverkats?

Företagen tillfrågades om de påverkats på olika sätt och hur mycket (i procent eller antal) enligt frågorna nedan.

2.1. Har ni tappat befintliga uppdrag?

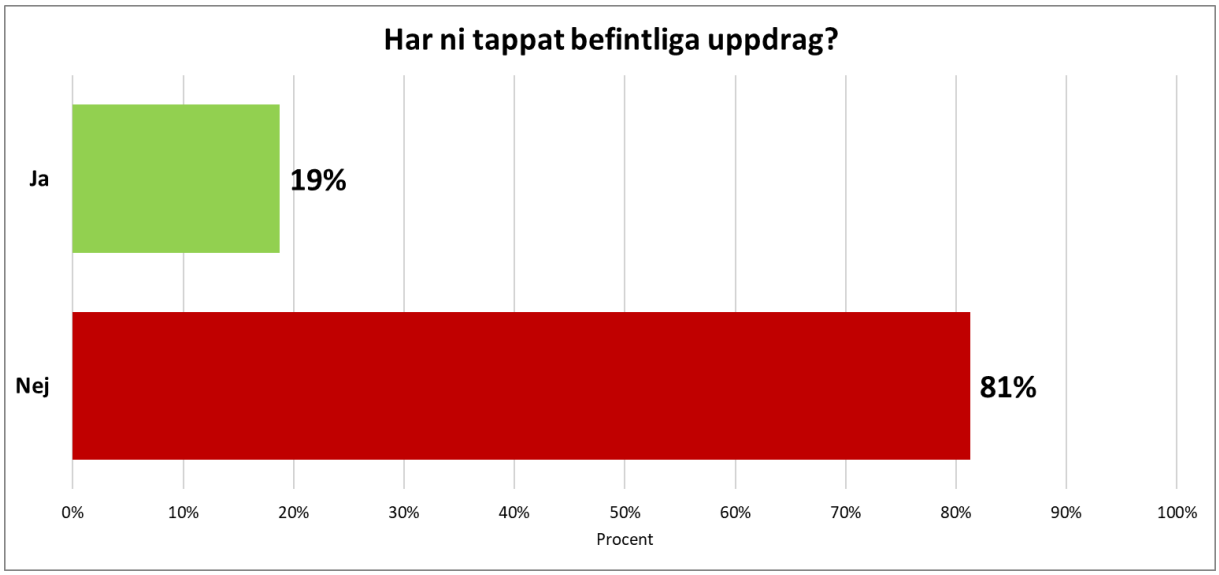

95 personer svarade på frågan. 18 svarade ja och 77 svarade nej. Bland de som uppgav att de hade tappat uppdrag varierade svaren mellan 0-20 %. De flesta uppgav låga siffror och genomsnittet för alla som svarat på frågan blir endast drygt 1 %, om man väger på företagens storlek mätt i anställda. Den genomsnittliga (ovägda) siffran var 1,7 %.

2.2. Har ni fått befintliga uppdrag uppskjutna?

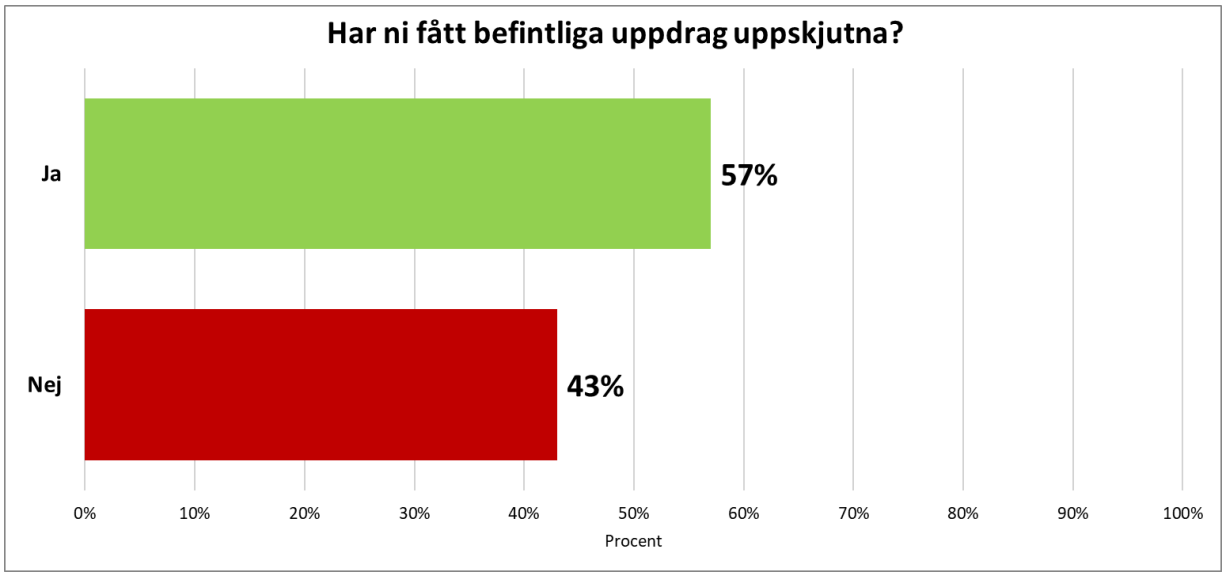

99 personer svarade på frågan. 56 svarade ja och 43 svarade nej. Bland de som uppgav att de fått uppdrag uppskjutna varierade svaren mellan 0-40 %. Även här var de flesta siffrorna låga. Genomsnittet för alla som svarat på frågan blir 4,3 %, om man väger på företagens storlek mätt i anställda. Den genomsnittliga (ovägda) siffran var 7,4 %.

2.3. Har ni tappat i orderingång?

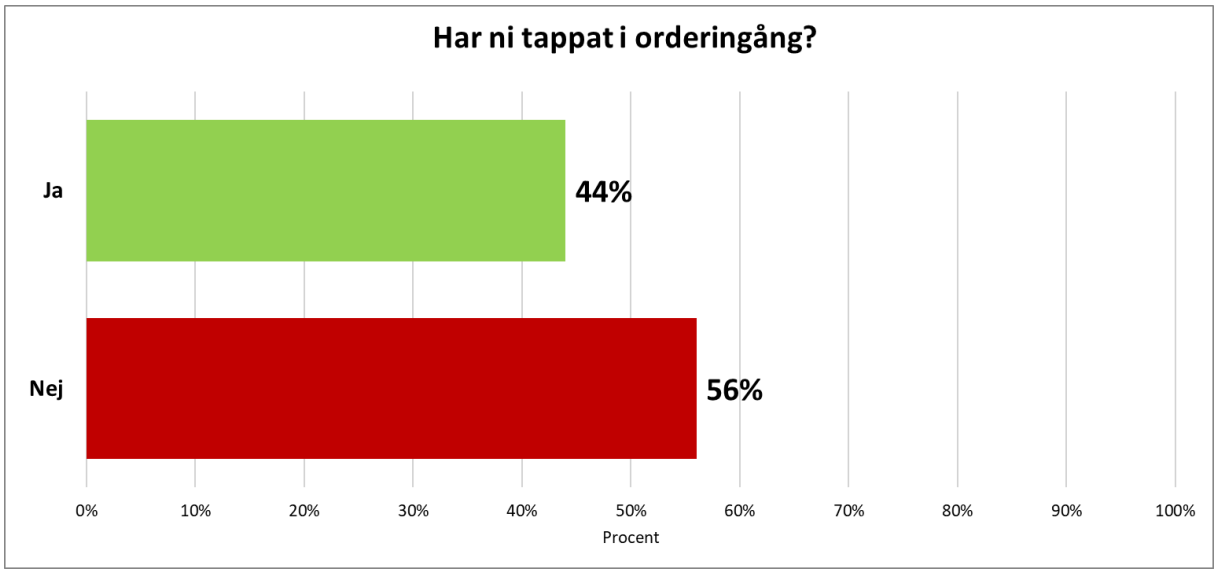

93 personer svarade på frågan. 41 svarade ja och 52 svarade nej. Bland de som uppgav att de tappat i orderingång varierade svaren mellan 0-80 %. De flesta uppgav dock relativt låga siffror. Genomsnittet för alla som svarat på frågan blir 4,6 %, om man väger på företagens storlek mätt i anställda. Den genomsnittliga (ovägda) siffran var 8,8 %. De som uppgav höga siffror för tappad orderingång representerar huvudsakligen små eller mellanstora företag.

2.4. Har ni fått en högre sjukfrånvaro?

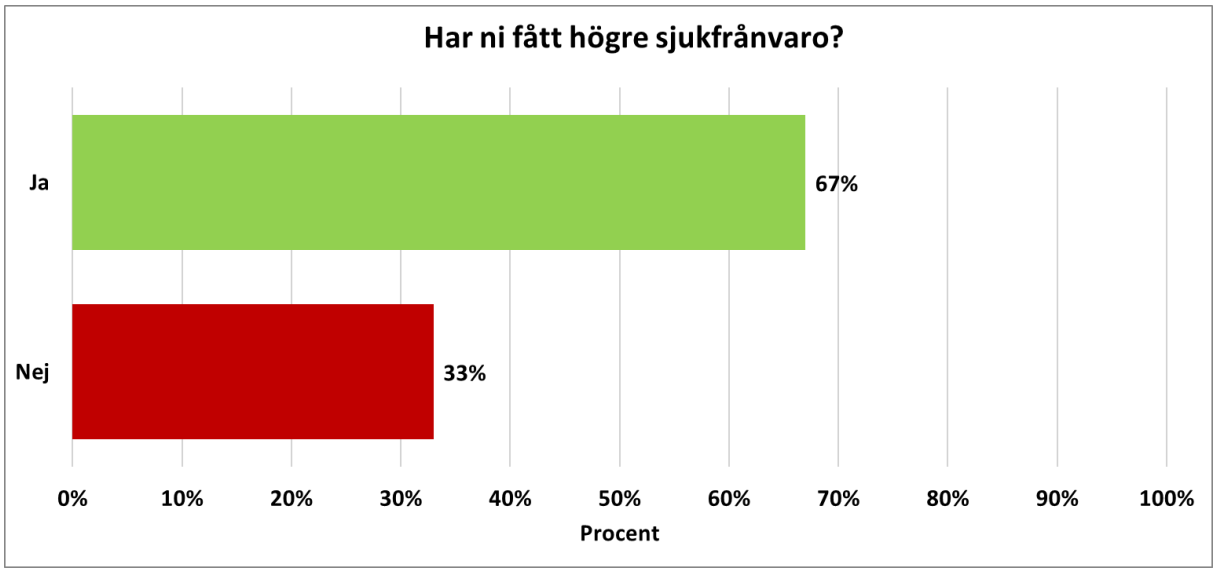

101 personer svarade på frågan. 68 svarade ja och 33 svarade nej. Företagen uppmanades att svara hur mycket sjukfrånvaron hade ökat, i procent där 100 motsvarade en fördubbling. Genomsnittet för alla som svarat på frågan blir 26 %, om man väger på företagens storlek mätt i anställda. Den genomsnittliga (ovägda) siffran var 40 %. Då en del företag troligtvis svarade i antal procentenheter (t ex svar på 1-5) som sjukfrånvaron ökat är genomsnittet i branschen sannolikt mycket högre. Det är många som svarat med siffror mellan 50-100. Även svar över 100 förekom. Slutsatsen blir att sjukfrånvaron ökat väsentligt.

2.5. Har ni fått en högre VAB-frånvaro?

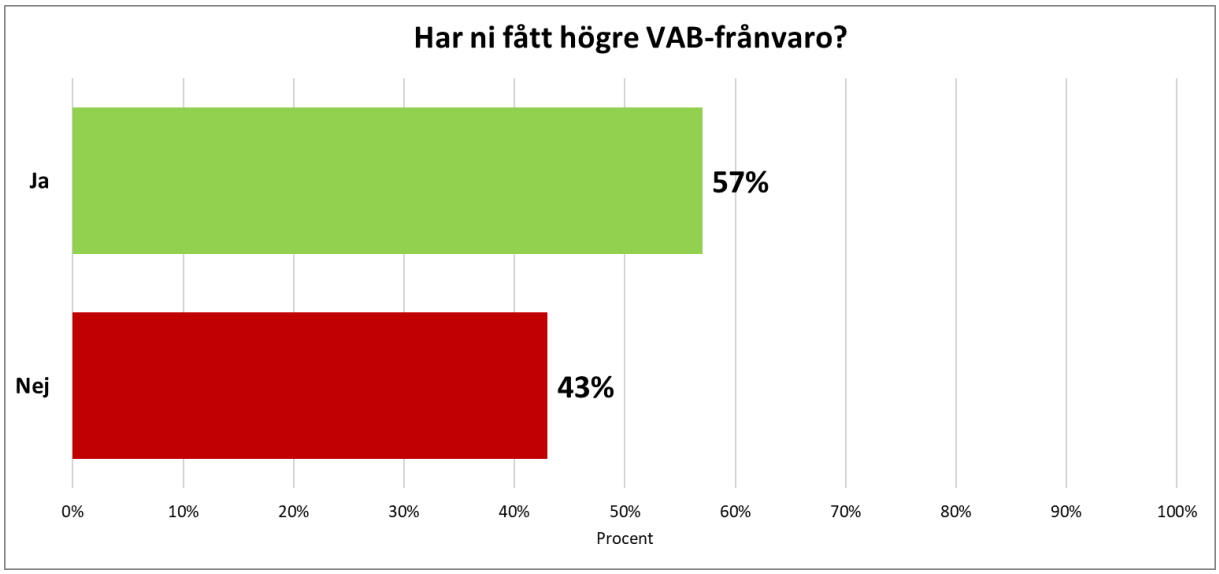

100 personer svarade på frågan. 57 svarade ja och 43 svarade nej. Företagen uppmanades att svara hur mycket VAB-frånvaron hade ökat i procent där 100 motsvarade en fördubbling. Genomsnittet för alla som svarat på frågan blir 23 %, om man väger på företagens storlek mätt i anställda. Den genomsnittliga (ovägda) siffran var 35 %. På samma sätt som i frågan ovan är det troligt att en del företag givit svar i procentenheter, t ex 1-5 %, där ökningen relativt den normala VAB-frånvaron egentligen är 30-150 %. Därför har VAB-frånvaron sannolikt också ökat med mer än siffrorna ovan visar. Slutsatsen blir att VAB-frånvaron ökat väsentligt.

2.6. Har ni sagt upp/varslat personal?

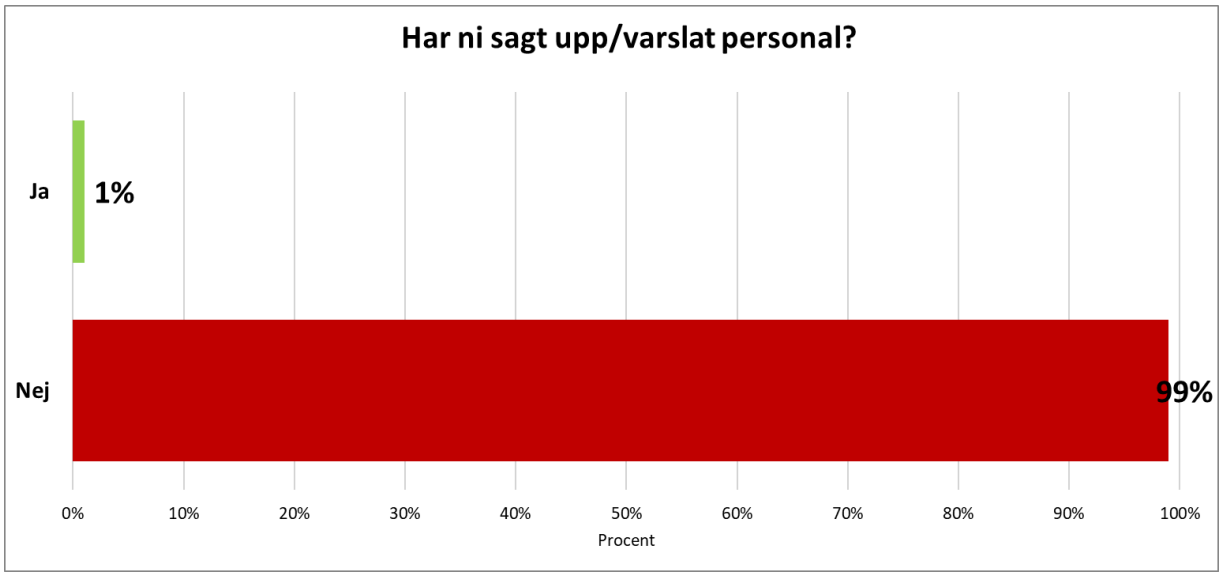

94 personer svarade på frågan. 1 svarade ja och 93 svarade nej. Nästan inga företag har alltså sagt upp eller varslat personal på grund av Coronaepidemin. Däremot vet vi utifrån samtal till våra förhandlare att många företag hör sig för om vad som gäller kring detta.

2.7. Har ni permitterat personal?

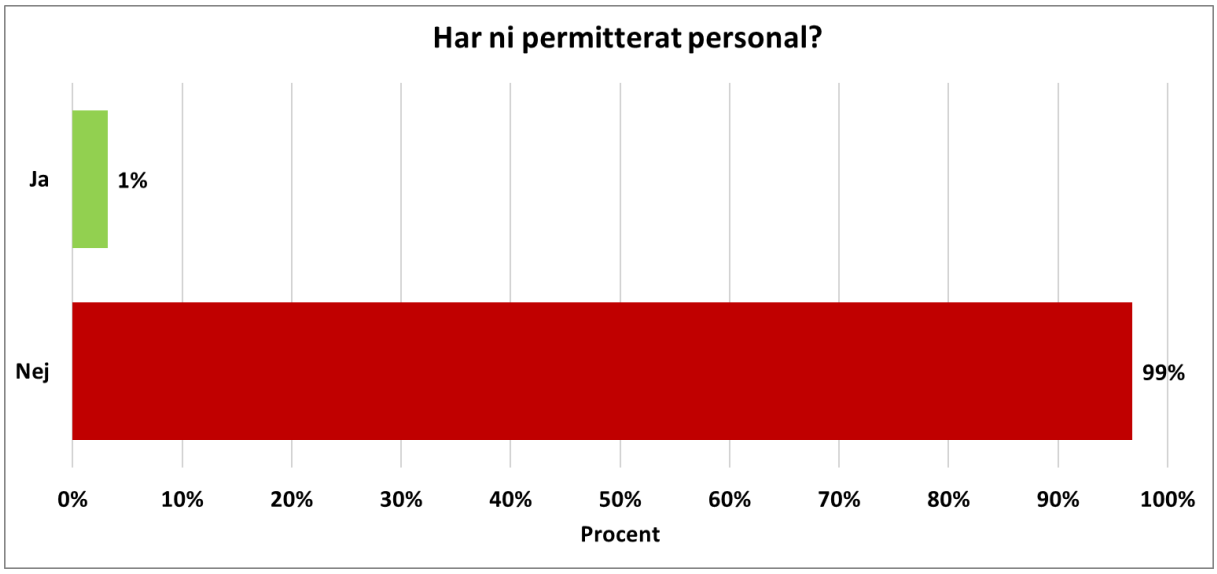

93 personer svarade på frågan. 3 svarade ja och 90 svarade nej. Nästan inga företag har alltså permitterat personal på grund av Coronaepidemin. Däremot vet vi utifrån samtal till våra förhandlare att många företag hör sig för om vad som gäller kring detta.

3. Förväntar du dig att effekterna av Coronakrisen på ditt företags verksamhet kommer att öka?

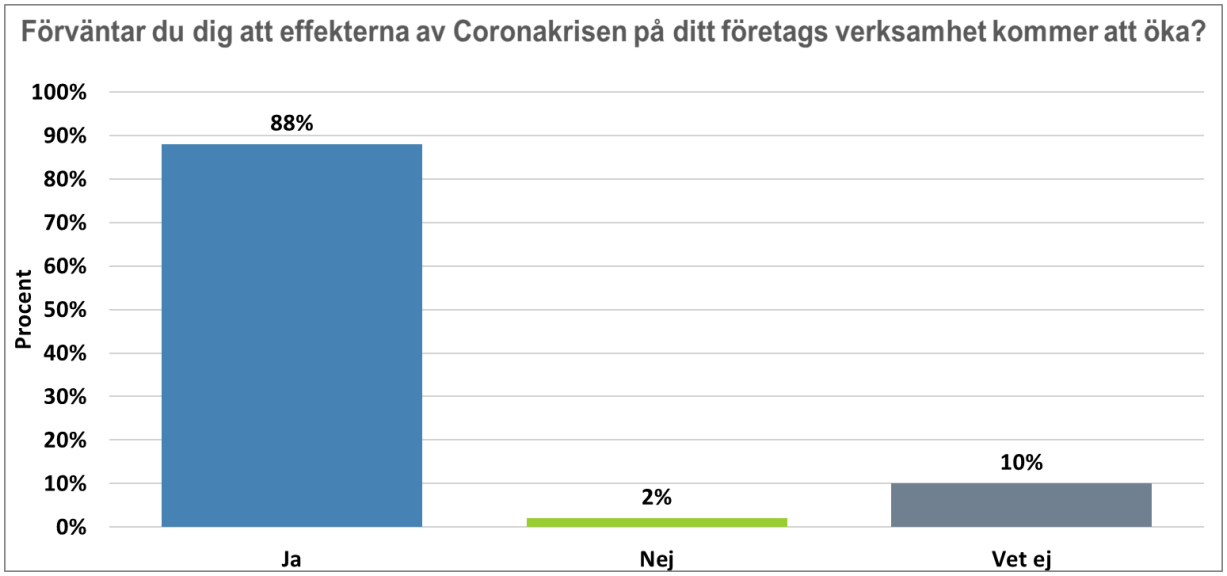

125 personer svarade på frågan. 110 svarade ja, 3 svarade nej och 12 svarade vet ej. 9 av 10 företag tror alltså att effekterna av Coronaepidemin kommer att öka framöver. Det är fortfarande i ett tidigt skede och företagen kan arbeta vidare i uppdrag. Men förväntningarna visar tydligt att företagen tror att effekterna kommer att öka. Detta stöds även av fritextkommentarerna.

4. Kommenterar från medlemmar

Nedan presenteras ett axplock av kommentarerna som lämnades i den sista (fritext) frågan.

- Uppskjutna investeringsbeslut.
- Jag tror att Coronakrisen kommer att minska intäkter och sysselsättning.
- På kort sikt uppdrag skjuts upp, på lång sikt färre uppdrag.
- Vi förbereder för att alla ska kunna arbeta hemifrån, och kontrollerar så att alla kan hantera digitala verktyg för möten etc.
- Kunder ställer in möten, och styr om till digitala möten.
- Ännu har ingen kund kommit med signaler om att avbryta uppdrag.
- Vi väntar oss en högre sjukfrånvaro under våren, vilket kommer att påverka intäkterna.
- Uppdrag riskerar att tappa tempo när möten ställs in.
- Industrin kommer att tvärnita
- Den stora effekten kommer vara på leveranssidan när medarbetarna är sjuka eller VAB:ar i högre utsträckning än normalt. Det kommer minska intäkterna kraftigt under en period, men troligen kommer även kostnaderna minska i och med statens utökade sjuklöneansvar.
- Orolig att mina kunder får likviditetsproblem.
- Jag tror att det kommer påverka nya uppdrag samt att pågående uppdrag skjuts framåt. Vi har ännu ej drabbats av detta men det är bara en tidsfråga innan det sker. Oroligt läge.
- Alla möten på Skype/Teams är den mest påtagliga och första stor effekten men som på sikt kan förändra de frågor som var i enkäten. Våra kunder i byggbranschen är inte så snabba i förändring som en restaurangbransch t.ex.
- Vi ser både risker och möjligheter. Just nu är ledarskapet otroligt viktigt, för att vi ska kunna jobba med samhällsutvecklingen på ett klokt och bra sätt på kort och lång sikt.
- Vi har inneliggande ordrar för ca 2 månader. Men kommer det nya?
- Otroligt svårt att veta hur man ska hantera medarbetares och egna farhågor.
- Vi väntar oss att investeringsviljan i hotell och andra delar av besöksnäringen kommer att minska, vilket kan påverka oss negativt.
- Byggnadsinvesteringar är till sin karaktär långsiktiga. Vi hoppas att de flesta av våra kunder kommer att driva sina projekt vidare, så länge inte svensk ekonomi försämras i grunden.
- Vi har dels högre sjuktal, men den stora oron ligger i att produktionen hos våra beställare, och deras finansiella förutsättningar drastiskt kan ändras. Men vi pratar också gärna fördelar. I skrivande stund är 30 % av kontoret hemma och arbetar. Med våra digitala system som vi byggt upp under åren har det visat sig fungera väldigt bra.

  Så vi är mer oroade för våra kunder än för vår egna verksamhet som flyter på bra, med eller utan Corona.
- Osäkerheten i bilbranschen är mycket stor och vi får ta det dag för dag. Långsiktigt vet vi att efterfrågan för våra produkter är stor men kortsiktigt vet vi inte vilka åtgärder som kommer att tas i för att spara.

- Misstänker att hela byggsektorn kommer stanna upp och då först bostadsbyggandet då det under lång tid känn som det kommer saknas möjlighet för personer att låna pengar för att köpa sin bostad, vilket ger den direkta effekten att inga nya bostäder projekteras eller byggs.
- Leveranser från utlandet fungerar inte, sämre kontakt med kunder, inga beslut fattas i pågående projekt. Fel beslut fattas i all hast eller dåligt underbyggda underlag ger fel information att fatta beslut på.

Slutsatser

Den pågående Coronaepidemin påverkar helt klart branschen, även om det hittills huvudsakligen märks i produktionsledet. Det v ill säga, företagen har problem med produktionen och leveranser på grund av att medarbetare är sjuka eller VAB:ar. Många företag signalerar om hur alltfler medarbetare arbetar hemifrån och att möten hanteras digitalt i allt större utsträckning. Det är alltjämt relativt få företag som fått en betydande andel uppdrag inställda eller uppskjutna. Det är svårare att uttala sig om hur orderingången påverkats. Men givet hur företagen svarat i olika frågor är det uppenbart att många förväntar sig en försämrad orderingång framöver.

Eftersom de mätbara effekterna hittills i huvudsak gäller sjuk- och VAB-frånvaro med dess påverkan på produktionen så har inte varsel eller permitteringar av personal ökat i någon väsentlig utsträckning. Däremot nämner många detta som troliga eller möjliga framtida scenarier.

Känslan som genomsyrar enkäten är att effekterna av Coronaepidemin kommer att öka och troligtvis ha en stor påverkan på företagen inom en snar framtid. Nio av tio företag svarade att de trodde att effekterna av Coronaepidemin skulle öka framöver. Även om branschen stod relativt väl rustad innan Coronakrisen, med goda ordervolymer och hyggliga lönsamhetsmarginaler i ryggen, så är man inte isolerad från omvärlden.

Om huvudproblemet nu är frånvarande personal så kommer problemen snart att handla om frånvarande personal hos kunder, försenade betalningar och betalningssvårigheter, inställda och uppskjutna uppdrag, uppskjutna investeringsbeslut och avvikande orderingång. Många beställare kommer givetvis kunna fortsätta uppdragen, inte minst de offentliga. Men många beställare kommer att få problem med sina uppdrag.

Den stora osäkerheten är förstås hur utdragen Coronakrisen kommer att bli. Den frågan är naturligtvis svår att svara på idag. Det vi kan vara förvissade om är att effekterna därav ännu inte visat sig. De kommer att kännas. Förhoppningsvis blir de hanterbara och, framförallt, övergående. Samtidigt finns det troligtvis många lärdomar i detta. Digitaliseringens möjligheter bidrar ju till att många företag och verksamheter ändå kan fortsätta. Förhoppningsvis ökar effektiviteten i användandet av de digitala möjligheterna, något som kan ha betydande positiva effekter för verksamheterna framöver.

David Cramér
Analyschef, Innovationsföretagen

18 mars 2020 www.innovationsforetagen.se